

KOPSAVILKUMS

Latvijas Nacionālā SEPA plāna mērķis ir raksturot valsts pārvaldes iestāžu, lielo uzņēmumu, MVU, tirgotāju, patērētāju, banku, maksājumu sistēmu un maksājumu tehnoloģiju nodrošinātāju veicamos darbus SEPA projekta ieviešanā Latvijā.

Plānu izstrādājusi NSDG, kuras izveidi Latvijas Republikas Eiro projekta Vadības komitejas NMSDG ar protokollēmumu apstiprināja 2008. gada 28. oktobra sēdē. Latvijas Republikas Eiro projekta Vadības komiteja atbalstīja Latvijas Nacionālo SEPA plānu apstiprināšanai Latvijas Republikas Ministru kabinetā eiro ieviešanas plāna ietvaros. 2009. gada 24. martā Latvijas Republikas Ministru kabinets pieņēma zināšanai Latvijas Republikas Finanšu ministrijas ziņojumu par eiro ieviešanas gaitu, t.sk. Latvijas Nacionālā eiro ieviešanas plāna papildinājumu ar informāciju par SEPA projektu un uzdevumu līdz 2009. gada beigām izstrādāt Latvijas Nacionālo SEPA plānu.

Latvijas bankas, izmantojot noteiktas maksājumu apstrādes infrastruktūras, piedāvās vienotus SEPA kredīta pārvedumus, SEPA tiešā debeta maksājumus un SEPA karšu maksājumus klientiem, kuri veidos SEPA pieprasījuma pusi. Šādu klientu grupas būs valsts pārvaldes iestādes, lielie uzņēmumi, MVU, tirgotāji un patērētāji. Maksājumu sistēmu nodrošinātājiem būs iespēja piedāvāt atbilstošas maksājumu apstrādes infrastruktūras un maksājumu tehnoloģiju nodrošinātājiem – maksājumu datu apstrādes tehnoloģijas.

SEPA projektā Latvijā SEPA kredīta pārvedumu prasības attiecinās tikai uz eiro veiktajiem kredīta pārvedumiem. Latvijas bankas sāka piedāvāt SEPA kredīta pārvedumus 2008. gada 28. janvārī. SEPA kredīta pārvedumu prasības visiem kredīta pārvedumiem eiro ieviesīs līdz 2010. gada beigām "banka–banka" posmā. SEPA kredīta pārvedumu ieviešanu pilnīgi pabeigs ar eiro ieviešanas brīdi, kad latos veiktos maksājumus aizstās SEPA prasībām atbilstošie eiro veiktie maksājumi. Lai sāktu lietot SEPA kredīta pārvedumus, Latvijas uzņēmumiem būs nepieciešami 18 mēneši pēc nacionālā standarta, piemēram, FiDAViSta, piemērošanas SEPA UNIFI (ISO 20022) XML standarta prasībām. SEPA UNIFI (ISO 20022) XML standarta piemērošanas nacionālajam standartam novilcināšana varētu radīt risku uzņēmumiem pieņemt lēmumus par pāreju uz SEPA kredīta pārvedumu lietošanu.

SEPA tiešā debeta maksājumu prasības attiecinās tikai uz eiro veiktajiem tiešā debeta maksājumiem. Pašlaik SEPA tiešā debeta ieviešanas datumu Latvijā noteikt nevar. Viena no Latvijas bankām sāka piedāvāt SEPA tiešā debeta maksājumus 2009. gada 2. novembrī, nodrošinot klientu sasniedzamību SEPA tiešā debeta maksājumu pamata shēmā. Arī pārējās Latvijas bankas plāno pakāpeniski pievienoties EPC SEPA tiešā debeta maksājumu shēmām un piedāvāt SEPA tiešā debeta maksājumus. Maksājumu pakalpojumu likuma Pārejas noteikumi nodrošinās tiešā debeta mandātu turpināmību.

SEPA karšu maksājumu prasības attiecinās uz latos un eiro veiktajiem karšu maksājumiem. Latvijas bankas 2008. gada 1. janvārī sāka piedāvāt SEPA karšu ietvaram atbilstošus karšu pakalpojumus. Karšu maksājumu migrāciju uz SEPA karšu ietvara prasībām pabeigs sešu mēnešu laikā pēc eiro ieviešanas.

Latvijas banku sektors apņemas līdz 2010. gada beigām ieviest SEPA prasībām atbilstošus eiro maksājumus, SEPA projekta pilnīgu pabeigšanu paredzot līdz ar eiro ieviešanu Latvijā.

Latvijas banku viedoklis pausts 2008. gada 29. maijā LKA Maksājumu komitejas sēdē, kurā apstiprināja "SEPA ieviešanas plāna banku sektorā Latvijā" 1. versiju.

Latvijas Republikas Valsts kase 2009. gada 27. janvārī apņēmas pielāgot iekšējās maksājumu apstrādes informācijas sistēmas SEPA prasībām atbilstošajai EKS saskaņā ar EKS attīstības plāna termiņiem, lai varētu sākt SEPA kredīta pārvedumu veikšanu un SEPA kredīta pārvedumu piedāvāšanu Latvijas Republikas Valsts kases klientiem, t.sk. valsts budžeta iestādēm un pašvaldībām. Latvijas Republikas Valsts kases klientiem, pārejot uz vienotajiem SEPA maksājumiem, ieviešanas laiks maksājumu sagatavošanai atbilstoši SEPA formātam tiks saskaņots ar Latvijas Republikas Valsts kasi.

Latvijas Bankas valde 2009. gada 23. jūlijā ar rīkojumu Nr. 929/3 apstiprināja Latvijas Bankas SEPA plānu, kura mērķis ir aprakstīt SEPA pamatproduktu izmantošanu Latvijas Bankā, piedāvājot SEPA kredīta pārvedumu izmantošanu arī Latvijas Bankas klientiem. Vienlaikus saskaņā ar minēto lēmumu Latvijas Banka atbalsta SEPA projektu Latvijā un apņemas, sākot ar 2010. gada 12. novembri, kā SEPA produktu lietotāja nosūtīt un saņemt SEPA kredīta pārvedumus un kā SEPA produktu piedāvātāja piedāvāt saviem klientiem SEPA kredīta pārvedumu nosūtīšanas un saņemšanas iespējas, pilnībā pabeidzot SEPA kredīta pārvedumu ieviešanu līdz €-dienai. SEPA kredīta pārvedumu veikšanai Latvijas Banka izmantos SEPA prasībām atbilstošo EKS.

Latvijas Banka kā EKS operatore 2009. gada 19. februārī atbalstīja koncepciju EKS pārveidei par SEPA atbilstīgu sistēmu, kurā ietverta apņemšanās līdz 2010. gada 12. novembrim ieviest SEPA prasībām atbilstošu EKS SEPA kredīta pārvedumu apstrādi. Ar €-dienu EKS latos veikto kredīta pārvedumu apstrādi aizstās SEPA kredīta pārvedumu apstrāde.

VAS "Latvijas Pasts" plāno līdz 2010. gada 31. decembrim nodot finanšu pakalpojumu sniegšanu AS "Latvijas pasta banka".

AS "Itella Information" kā tiešā debeta maksājumu infrastruktūras nodrošinātāja apņemas līdz 2010. gada 1. novembrim pārveidot tiešā debeta maksājumu sistēmu, t.i., informācijas un komunikācijas tehnoloģijas sistēmas, juridiskos dokumentus, kā arī citus procesus un procedūras atbilstoši SEPA prasībām.

SIA "First Data Latvia" kā karšu apstrādes nodrošinātāja, apņemas 18 mēnešu laikā pēc SEPA karšu ietvara standartu apstiprināšanas piedāvāt risinājumus, kas atbalsta vienoto specifikāciju posmos "terminālis–pieņēmējbanka" un "pieņēmējbanka–izdevējbanka".

"Swedbank" AS kā karšu apstrādes nodrošinātāja, apņemas 12 mēnešu laikā pēc SEPA karšu ietvara standartu apstiprināšanas nodrošināt to piemērošanu "terminālis–pieņēmējbanka" un "pieņēmējbanka–izdevējbanka" posmā.

AS DnB NORD Banka kā karšu apstrādes nodrošinātāja, apņemas 12 mēnešu laikā pēc SEPA karšu ietvara standartu apstiprināšanas nodrošināt to piemērošanu "terminālis–pieņēmējbanka" posmā.

LDDK pārstāv 50 tautsaimniecības nozaru un reģionu darba devēju organizācijas, kā arī sociāli atbildīgus uzņēmumus, kas kopumā nodarbina 33% no Latvijā nodarbinātajiem. SEPA projektā LDDK minējusi uzņēmumu guvumus, īpašu uzmanību veltot lielajiem uzņēmumiem. Lai sagatavotos SEPA produktu lietošanai, Latvijas uzņēmumiem nepieciešami 18 mēneši pēc

nacionālā standarta, piemēram, FiDAViSta, piemērošanas UNIFI (ISO 20022) XML standarta prasībām.

Pārstāvot tirgotāju intereses, Latvijas Tirgotāju asociācija apņemas atbalstīt SEPA pamatproduktus, nododot SEPA projektā saņemto informāciju savas nozares uzņēmumiem, un SEPA karšu maksājumu piedāvāšanu. Latvijas Tirgotāju asociācijas viedoklis pieņemts 2009. gada 17. februāra sēdē.

Pārstāvot MVU intereses, Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas Mazo un vidējo komersantu un amatniecības konsultatīvā padome informēta par SEPA pamatproduktiem, pēc 2009. gada 27. februāra sēdē nolemtā nododot SEPA projektā saņemto informāciju savas nozares uzņēmumiem un, pastāvot izdevīgiem pārējiem nosacījumiem galvenokārt maksājumu komisijām, rosina izmantot SEPA pamatproduktus.

Pārstāvot patērētāju intereses, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs aicina nodrošināt patērētājus un sabiedrību kopumā ar brīvi pieejamu, saprotamu un savlaicīgu informāciju par SEPA produktiem, to komisijām un izmaksām.